

Ukážka 1

Pohorie Vysoké Tatry sa nachádza na severnej časti Slovenska, na hranici s Poľskom. V roku 1949 boli vyhlásené za prvý národný park na Slovensku: TANAP a roku 1993 boli spolu s poľskou časťou Tatier vyhlásené organizáciou UNESCO za "Biosférickú rezerváciu Tatry".

Vysoké Tatry vznikli v treťohorách zdvihom žulového masívu nad úroveň terénu. Súčasnú podobu nadobudli činnosťou ľadovcov v štvrtohorách. Touto horotvornou činnosťou vznikli charakteristické skalné vrcholy: Gerlachovský štít, Kriváň, Rysy, Lomnický štít, hlboké ľadovcové doliny: Mengusovská dolina, Veľká a Malá Studená dolina, morény a plesá: Štrbské pleso, Skalnaté pleso.

1. Ktoré tvrdenie z ukážky 1 je pravdivé:

...../2

- A. Pohorie Vysoké Tatry sú prvým národným parkom od roku 1949.
- B. Vysoké Tatry vznikli zdvihom vápencového masívu pod úroveň terénu.
- C. Vysoké Tatry súčasnú podobu nenadobudli činnosťou ľadovcov.
- D. Vysoké Tatry nevznikli v treťohorách.

2. Ktoré tvrdenie z ukážky 1 je nepravdivé:

...../2

- A. Vysoké Tatry sa rozprestierajú v severnej časti Slovenska.
- B. Horotvornou činnosťou vznikli vrcholy, ako napr. Gerlachovský štít alebo Ďumbier.
- C. Horotvornou činnosťou vznikli vo Vysokých Tatrách aj niektoré plesá.
- D. Dnešnú podobu nadobudli Vysoké Tatry v období štvrtohôr.

3. Pre sloveso v 1. vete 2. odseku ukážky 1 platí:

...../2

- A. oznamovací spôsob, dokonavý vid, zložený slovesný tvar
- B. minulý čas, dokonavý vid, zložený slovesný tvar
- C. minulý čas, nedokonavý vid, jednoduchý slovesný tvar
- D. oznamovací spôsob, nedokonavý vid, zložený slovesný tvar

4. Podstatné meno „areál“ má v L sg. tvar areáli a skloňuje sa podľa vzoru:

...../3

.....

5. Ktorý frazeologizmus vysvetľuje „veľmi sa začudoval“:

...../2

- A. mal klapky na očiach
- B. bolo mu to tŕňom v oku
- C. mal otvorené oči
- D. skoro mu oči vyliezli z jamiek

6. Označ možnosť, v ktorej sú všetky slová neohybné:

...../2

A. sama, ona, zo

C. sa, ach, pozri

B. alebo, asi, aj

D. ak, ešte, tri

7. Slovesu *preferuje sa* zodpovedajú gramatické kategórie:

...../2

A. 3. osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob, nedokonavý vid, činný rod

B. 3. osoba, singulár, prítomný čas, oznamovací spôsob, nedokonavý vid, činný rod

C. 3. osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob, dokonavý vid, činný rod

D. 1. osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob, nedokonavý vid, činný rod

8. Ako nazývame *veršový systém* založený na rovnakom počte slabík?

...../3

9. Čo znamená skratkové slovo TANAP:

...../2

A. Tatranský nádherný park

B. Tatranský Národný park

C. Tatranský národný park

D. Tatranský národný pozemok

10. Prirad'ovací sklad tvoria slová v možnosti:

...../2

A. nájdete v Tatranskej Lomnici

B. bežecké trate

C. v Tatranskej Lomnici, ale i v podhorí

D. trate nájdete aj v starom Smokovci

11. *Mnohých ktorí sa prihlásili som stretol ale niektorí neprišli a ani nedali vedieť.* Koľko čiarok má byť vo vete?

...../2

A. dve čiarky

B. päť čiarok

C. štyri čiarky

D. tri čiarky

12. Ktoré z uvedených slov je synonymom k slovu usporiadať (napr. koncert)?

...../2

A. poradiť

B. upraviť

C. zorganizovať

D. utriediť

13. Ktorá z nasledujúcich viet je jednočlenná?

...../2

A. Chorý vstal z postele.

B. Nekrič!

C. Traja dobehli do cieľa.

D. V celom kraji už od večera husto sneží.

Ukážka 2

Andrej Sládkovič – Marína (úryvok)

A čo je mladosť? — Dvadsaťpäť rokov?

Ružových tváří hlad' jará?

Či údov sila? Či strmosť krokov?

Toto sa všetko zostará!

Mladosť je túžba živá po kráse,

je hlas nebeský v zemskej ohlase,

je nepokoj duší svätý,

je tá mohutnosť, čo slávu hľadá,

je kvetín lásky rajská záhrada,

je anjel v prachu zaviaty

14. Do akého literárneho obdobia zaradíme autora ukážky 2?

...../3

15. A čo je mladosť? Uvedená veta je :

...../2

A. prirovnanie

B. metafora

C. básnická otázka

D. metonymia

16. Aký jazykový štýl je použitý v ukážke 2?

...../2

A. umelecký

B. publicistický

C. odborný

D. administratívny

17. Podčiarknutý umelecký prostriedok z ukážky 2 je:

...../2

A. prirovnanie

B. metafora

C. anafora

D. personifikácia

18. Ktoré slovo je správne rozdelené na slabiky?

...../2

A. mla – dost'

B. moh – utn - ost'

C. dva – dsa – ťpäť

D. de – mok – ra – ci – a

19. Ktoré slovo má podobný význam ako slovo zostará?

...../2

A. zničí

B. zostarne

C. zabudne

D. postará sa

20. Napíš troch predstaviteľov štúrovskej generácie okrem Andreja Sládkoviča:

...../3

21. Aký druh číslovky podľa významu je číslovka z ukážky 2?

...../2

A. radová	B. základná
C. skupinová	D. druhová

22. *A čo je mladosť?* Vyber správnu možnosť, ktorá zodpovedá tejto vete.

...../2

A. veta je opytovacia a má stúpavú melódiu	B. veta je opytovacia a má klesavú melódiu
C. veta je želacia a má klesavú melódiu	D. veta je zvolacia a má klesavú melódiu

23. Koľko diakritických znamienok sa nachádza v prvom verši ukážky 2?

...../2

A. päť	B. tri
C. štyri	D. dve